

Aleg. 19.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie pokrycia z funduszu krajowego reszty pożyczki bezprocentowej z roku 1889 w kwocie 4166 zł. 65 ct., dłużnej Skarbowi państwa przez powiat Bohorodczański z tytułu poręczonej przez fundusz krajowy bezprocentowej pożyczki w kwocie 5000 zł. z r. 1889.

Wysoki Sejmie!

Z kredytu w sumie 600.000 zł. w. a., przyzwolonego Najwyższem postanowieniem z dnia 6. października 1889 (dz. p. p. Nr. 161) na bezprocentowe pożyczki dla ludności kraju naszego z powodu nieurodzaju niedostatkiem dotkniętej, udzielono Wydziałowi Rady powiatowej w Bohorodczanach, pod gwarancją galicyjskiego funduszu krajowego pożyczkę w kwocie 5000 zł. zwrotną w sześciu równych ratach poczynawszy od 1. stycznia 1892.

Gdy na częściowe umorzenie tej pożyczki, pomieniony Wydział uiszczył zapadłą dnia 1. stycznia 1892 pierwszą ratę w kwocie 833 zł. 35 ct. dopiero w lipcu 1893 r., a nadto zalegał wówczas z drugą ratą zapadłą dnia 1. stycznia 1893 r. w kwocie 833 zł. 33 ct., zarządziło Prezydium c. k. kraj. Dyrekcji skarbu przymusowe ściągnięcie tej zaległości w drodze egzekucji politycznej, przez tamtejsze c. k. Starostwo, stosownie do §. 3. cesarskiego rozporządzenia z dnia 6. października 1889 (dz. p. p. Nr. 161). Wydział powiatowy odniósł się do Wydziału krajowego i c. k. krajowej Dyrekcji Skarbu o wstrzymanie egzekucji i zwłokę a następnie kiedy z dniem 1. stycznia b. r. zapadła trzecia rata, a stosunki finansowe tamtejszego powiatu nie pozwoliły na spłatę choćby jednej z zaległych rat, wniósł Wydział powiatowy Bohorodczański do c. k. Prezydium Dyrekcji Skarbu prośbę o odpisanie całej niespłaconej pożyczki, udzielając równocześnie prośbę tę Wydziałowi krajowemu do wiadomości i poparcia sprawozdaniem z dnia 18. maja b. r., l. 647 L. W. 29.793: Prośbę swą uzasadnia Wydział powiatowy tem, że powiat ten doznał od szeregu lat ciężkich klęsk elementarnych: w r. 1892 poczyniły myszy polne szkody tak znaczne, że Wydział powiatowy musiał zasilac ludność z funduszków powiatowych, by ją ochronić od śmierci głodowej; w r. 1893 wielka powódź sprawiła w powiecie tamtejszym spustoszenie, z którego się powiat nie prędko zdoła podźwignąć. Wedle obliczeń Wydziału powiatowego nawiedziła powódź ówczesna 27. gmin z 37, większych szkód doznało 1194 rodzin, 191 morgów gruntu rozszałały żywioł zagarnął, 677 morgów pokrył żwirem i zmienił w pustkowie; ogólną szkodę obliczono na 82.385 zł., prócz strat w uszkodzonych komunikacjach ocenionych na 2.900 zł. Wobec tej klęski musiał Wydział powiatowy pospieszyć z doraźną pomocą ludności na zaspokojenie najnaglejszych potrzeb i wydał na ten cel 600 zł., w której to kwocie nie mieszczą się wydatki na uszkodzone komunikacje.

Na domiar złego, epidemia cholery nawiedziła ten powiat, co znów pociągnęło za sobą znaczne wydatki tak, że ostatecznie zamknięto rachunki roczne znacznym niedoborem, zwiększonym jeszcze przez to, że wskutek nieurodzaju i szkód podatki, a za temi i dodatki powiatowe bardzo szczerpły wpłynęły.

Na pokrycie niedoboru i zaległych rat pożyczki, potrzeba by podwyższyć dodatki powiatowe, co jednak ze względu na bardzo zły stan materialny ludności włościańskiej jest niedopuszczalnym.

Dyrekeya skarbu jednak nie przychyliła się do prośby o odpisanie niespłaconej reszty pożyczki, ponieważ w analogicznym wypadku orzekło c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z c. k. Ministerstwem Skarbu reskryptem z dnia 30. czerwca 1887 l. 9008, że odpisanie zaległości z pożyczek bezprocentowych, jako sprzeczne z ustawą, bezwarunkowo jest wykluczonym, przyczem c. k. Ministerstwo wyraźnie zaznaczyło, że terminu spłaty, mają być ściśle dopilnowane, ewentualnie zapadłe raty w drodze przymusowej ściągnięte. (Odezwa Prezydium Dyr. Skarbu z dnia 1. października 1894, l. 1929, lw. 52.761).

Wobec tego stanu rzeczy postanowił Wydział krajowy, chcąc przyjść w pomoc powiatowi Bohorodezańskiemu, przedstawić Wysokiemu Sejmowi wniosek spłacenia z funduszu krajowego całej reszty pożyczki tej w kwocie 4.166 zł 65 ct. z nałożeniem na powiat Bohorodezański obowiązku zwrotu tej kwoty w 10. rocznych ratach po 416 zł. 61½ ct.

Sprawozdaniem z dnia 17. listopada b. r., l. 1444 (LW. 65.677) przyjął Wydział powiatowy imieniem Rady powiatowej Bohorodezańskiej na podstawie §. 36 ust. o Repr. pow. obowiązek zwrotu tej pożyczki w wyżej określonych ratach.

Ze względu zatem na wyżej przytoczone okoliczności wnosi Wydział krajowy :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Na spłacenie reszty pożyczki w kwocie 4166 zł. 65 ct. z 5.000 pożyczki bezprocentowej zaciągniętej przez powiat Bohorodezański ze Skarbu Państwa w. r. 1889, wstawia się w budżet krajowy na rok 1895 w Rubr. XVII. wydatków kwotę 4.166 zł. 65 ct.

II. Kwotę tę 4.166 zł. 65 ct uiszczoną Skarbowi Państwa w zastępstwie powiatu Bohorodezańskiego, ma powiat Bohorodezański zwrócić funduszowi krajowemu w 10 równych ratach po 416 zł. 66½ ct., z których pierwsza płatną będzie dnia 1. stycznia 1896, następne zaś zawsze 1. stycznia każdego z następnych dziewięciu lat.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów, dnia 4 grudnia 1894.

Marszałek krajowy
w zastępstwie

Antoni Jaxa Chamiec w. r.

Sprawozdawca

Tadeusz Romanowicz w. r.

Członek Wydziału krajowego.